

aktivitetsbarnehage :

av Kine Djupevåg Fristad

I en **aktivitetsbarnehage** er aktivitetene det bærende strukturelementet i barnas hverdag. Barna har ikke faste baser, men barnehagen består av definerte aktivitetsområder. Barna beveger seg fritt fra aktivitet til aktivitet - både ute og inne.

Jeg ønsker å ta tak i aktivitetsbarnehagens pedagogikk for å se på hva fremtidens barnehage kan være, og for å danne grunnlaget for en interessant arkitektur. Viktige stikkord blir utforming av rom (både inne og ute), romforløpet og forholdet mellom inne og ute.

romprogram

Romprogrammet er et veiledende arealprogram for barnehager i Trondheim. Det er basert på 72 storbarnsekvivalenter. Barnetallet vil variere mellom 54 og 72 barn, og antall voksne på jobb til enhver tid vil variere mellom 6 og 12, avhengig av antall store og små barn. De aller minste barna har behov for å sove i løpet av dagen.

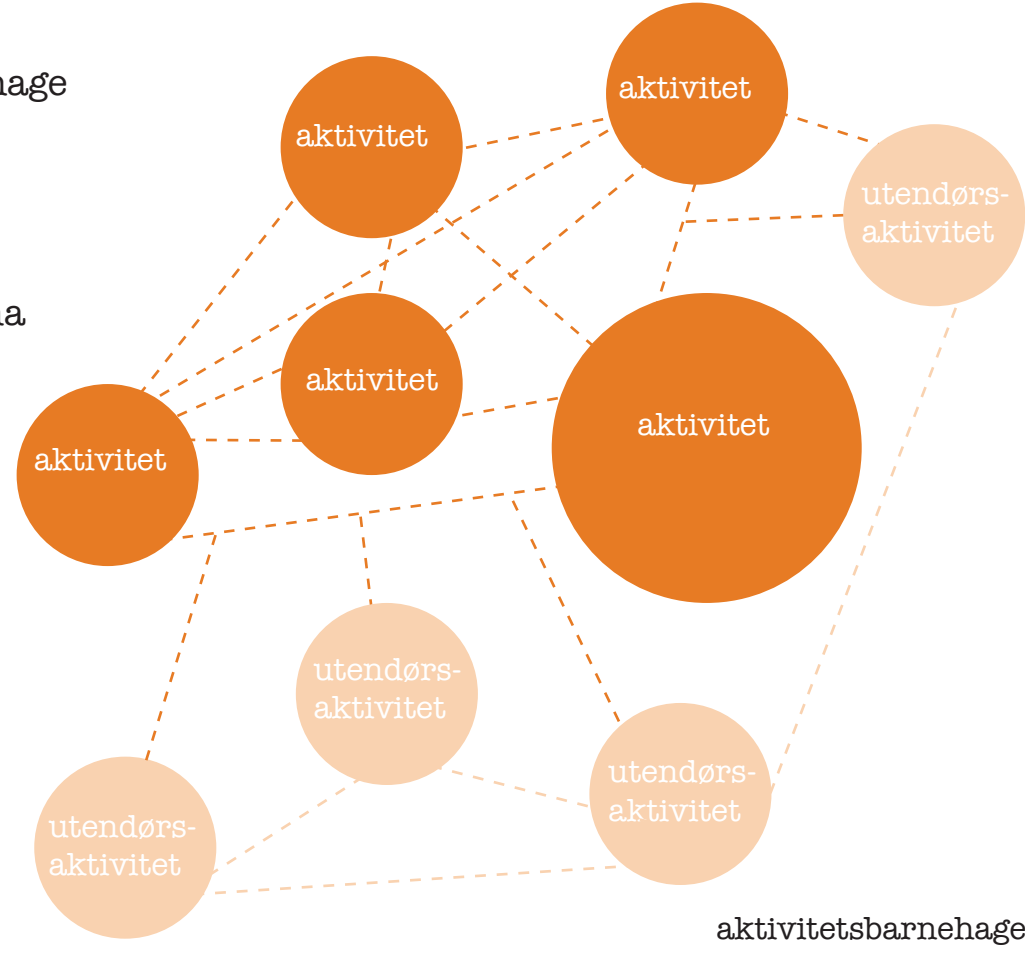
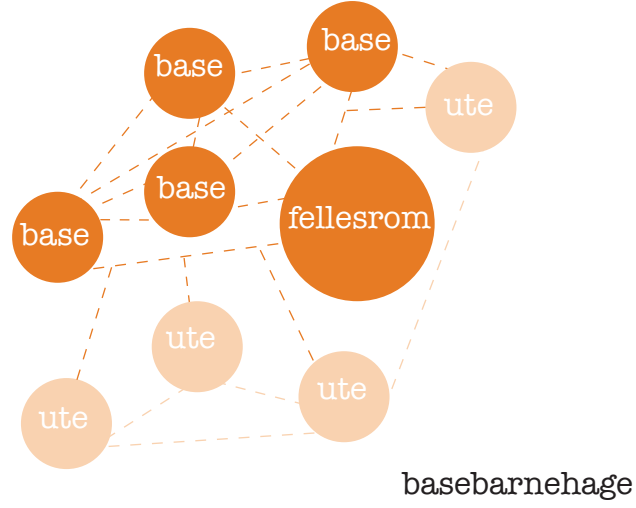
Romprogrammet tar ikke stilling til hvordan barnehagen skal drives - om det er en avdelingsbarnehage eller en basebarnehage. Hvilken pedagogikk som benyttes har noe å si for hvordan huset brukes. I aktivitetsbarnehagen tilhører hele huset alle barna. Slik kan barna tilbys et større spekter av aktiviteter og rom, og de ansatte kan organisere seg slik at de kan brukes der de føler at de har mest ressurs. Pedagogiske ledere befinner seg i ulike rom som tilbyr ulike aktiviteter, mens noen ansatte flyter i mellom der det er mest behov.

Siden ingen av barna har faste baser, er det mest hensiktsmessig med én hovedadkomst med tilhørende garderobe. Her blir barna tatt i mot og registrert når de kommer. I løpet av dagen er det vanlig å ta en pause i aktivitetene, og ha en felles samlingsstund. Etter samlingsstunden deler man seg i mindre grupper for å spise. Barna har da en fast gruppe, og et fast sted de spiser på. På denne måten får man mer matro.

	Program Nettoareal m ²	Kommentarer
LEKE- OG OPPHOLDSAREAL (LOA)		
Baser	eks. 4 stk. i ulike størrelser	Noe av leke- og oppholdsareal kan, om ønskelig, legges til kjøkken, garderobe og kommunikasjonsareal
Felles samlingsrom/motorisk lek		
Felles lekerom/temarom	eks. 4 stk. i ulike størrelser	
Sum leke- og oppholdsareal	288	
KJØKKEN		
Kjøkken	20	2 stykk kjøkken
Oppholdssone		
Sum kjøkken	26	
BARNAS GARDEROBER		
Tørrgarderobe	36	0,5 m ² per barn
Grovgarderobe, vask og WC	36	0,5 m ² per barn
Toaletter og håndvasker (eventuelt "vaskerom")	27	
Sum barnas garderobes	99	
STELLEROM OG HC-TOALET		
Stellerom med toalett	10	
HC-toalett med stellebenk	6	
Sum stellerom og HC-toalett	16	
MØTE- OG PAUSEROM		
Komb. møte- og pauserom	16	
Møterom	15	Grupperom/spes.ped
Inngangsom (vestibyle)	15	
Sum møte- og pauserom	46	
PERSONALET'S ROM		
Kontorarbeidsplasser	20	
Garderobe, toaletter, dusj	15	0,5 m ² per ansatt + 6 plasser
Sum personalets rom	35	
LAGER OG RENHOLDSSENTRAL		
Lager for leker	16	
Lager for utstyr	7	
Lager for matvarer	5	
Stollager	3	
Renholdsentral	8	
Sum lager og renholdsentral	44	
SUM NETTOAREAL	554	Derav 52 % LOA
Beregnet bruttoareal med brutto-nettofaktor 1,25	693	

struktur

Strukturmessig kan aktivitetsbarnehagen minne om en basebarnehage. Forskjellen ligger i at en vanlig basebarnehage har barna faste baser hvor de hører til og oppholder seg, pluss fellesrom hvor de kan treffes. Aktivitetsbarnehagen er dermed noe løsere i sin struktur, men ved å la noen av aktivitetsrommene i aktivitetsbarnehagen være store nok til at de kan fungere som baser, kan disse to barnehagene ha samme struktur. Slik sikrer man fleksibel drift.

aktiviteter

For å definere aktiviteter som kan foregå i barnehagen tar jeg utgangspunkt i rammeplanen for barnehager.

KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST

- lek med bokstaver og ord
- alfabetet
- bøker / bibliotek
- eventyrstund
- skrive / lese
- lydbok
- IKT

KROPP, BEVEGELSE OG HELSE

- gymnastikk: grovmotorikk og finmotorikk
- løpe
- klatre
- balansere
- hoppe
- tur
- ake
- sykle
- vannlek
- massasje
- matlagning
- lære om kosthold
- kjøkkenaktiviteter
- dyrking av grønnsaker
- dyrehold

KUNST, KULTUR OG KREATIVITET

- male / tegne
- sy / strikke
- keramikk
- snekre
- musikk
- dans
- instrumenter
- høre på lyder
- drama / rollespill
- kle seg ut

NATUR, MILJØ OG TEKNIKK

- tur
- konstruksjonslek / byggeklosser
- dyrking av egen mat
- forske
- studere ulike materialer
- observere de ulike årstidene

ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI

- sanse
- meditere / tenke
- samarbeide
- rollespill
- mental ro
- stille lek

NÆRMILJØ OG SAMFUNN

- tur i nærmiljøet
- større ekskursjoner

ANTALL, ROM OG FORM

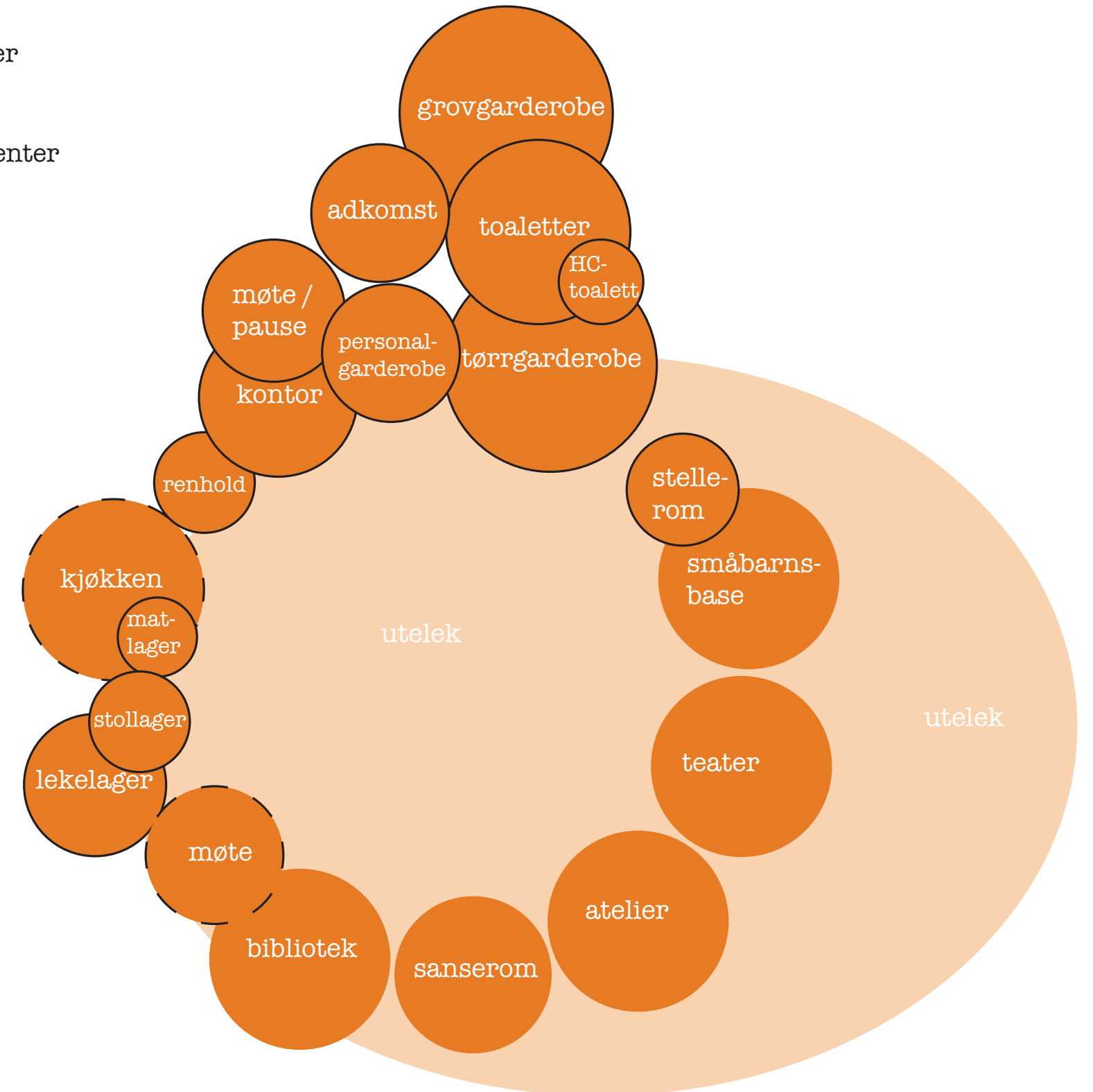
- arkitektur, romlige erfaringer
- regne
- telle
- keramikk
- erfare størrelser

Aktiviteter med lik karakter kan foregå på samme sted. Organiserer derfor aktivitetene i forskjellige kategorier.

organisering

- aktivitetsområder
- betjenende elementer

romlige intensjoner

Inspirerende og varierte rom stimulerer barnas fantasi, og form og innhold har mye å si for hvordan vi oppfatter et rom. Signalene rommet gir, stemningen rommet skaper, og det som fyller rommet forteller noe om hva som skjer der. Jeg ønsker at barnas omgivelser skal være inspirerende og stimulere fantasien slik at de ønsker å være aktive, og også på egenhånd ta initiativ til aktiviteter og uplanlagt lek.

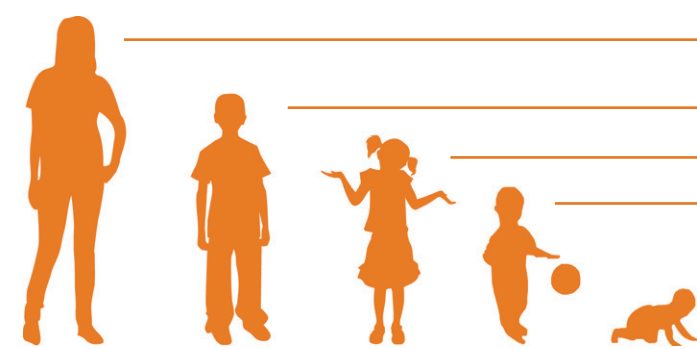
form

Organiske former konnoterer til det mer personlige, kroppslige og sanselige erfarte ved vår kunnskap. Disse formene kan skape forundring, mens geometriske former konnoterer til oversiktligheten og systematikken i vårt begrep om kunnskap (det abstrakte). I aktivitetsbarnehagen blir oversiktlighet viktig, slik at aktivitetene blir lett tilgjengelige - og barna vet hva de har å velge mellom.

fysisk aktivitet

Barn som leker ute er mer fysisk aktive enn barn som leker inne. Ved å legge seg til gode vaner og være fysisk aktiv i tidlig alder investerer barna i sin egen helse senere i livet. Naturen skaper forundring og inspirerer til lek. Det er viktig at kontakten mellom ute og inne er god, slik at det å velge å leke ute er et valg på lik linje med å delta i en innendørsaktivitet.

størrelser

Voksne og barn i ulik alder har ulik høyde, og dermed ulik sikthøyde og virkelighetsoppfatning. En variasjon av store og små rom vil oppfordre til ulike aktiviteter. Fra det store rommet som oppfordrer til grovmotoriske aktiviteter til det lille hemmelige rommet som ingen voksne kan få plass i.

modellstudier 1:20